מקצועות חובה - שנה א'[1]

*** מועדי הבחינות מפורטים בטבלת לוח הבחינות בהמשך הידיעון.**

250.1010.ב.0X	**תורת המשפט**	4 ש"ס	4 נ'	סמ' ב'
	פרופ' עלי זלצברגר	קב' 1 :	יום ג' 16-18 יום ה' 10-12	
	ד"ר תמי הראל בן שחר	קב' 2 :	יום א' 10-12 יום ג' 14-15:30	

<u>תיאור הקורס של קבוצה 1– פרופ' עלי זלצברגר</u>
הקורס נועד לסקור את תופעת המשפט ואת המערכת המשפטית בפרספקטיבות נרחבות יותר של תורת המוסר ותורת המדינה, תוך הקניית כלים לבחינה ביקורתית של תוצרי המערכת המשפטית.

הקורס יכלול:

- מבוא - הגדרת המשפט, מיקום המשפט בין שאר ענפי המדע, ענפי המשפט, מטרות המשפט.
- דיון בשאלה 'מהו משפט' - המשפט הטבעי ופוזיטיביזם, הגישה הריאליסטית למשפט, הגישה הביקורתית למשפט (CLS), המשפט מנקודת המבט של תורת המדינה - המערכת המשפטית כחלק מפילוסופיה פוליטית - פלורליזם מול רפובליקניות, הגישה הכלכלית למשפט
- יישומים של הדיונים התיאורטיים על שאלות ספציפיות - אכיפת מוסר באמצעות המשפט, חובת הציות לחוק, מגבלות ההסדרה המשפטית, זכויות, עקרונות שלטון החוק והפרדת הרשויות.

מרכיבי הציון :

1. עבודות במהלך הסמסטר - 15% בציון הסופי.
2. בחינה מסכמת - שמשקלה 85% בציון הסופי.
3. ציון מיטיב על השתתפות ותרומה משמעותית לדיון - עד 5 נקודות.

שיטת הבחינה :ללא חומר עזר.

[1] רשימת השיעורים ערוכה לפי סדר מספרי הקורס.

תיאור הקורס של קבוצה 2– ד"ר תמי הראל בן שחר
תורת המשפט איננה ענף של המשפט, אלא חקירה אודות המשפט עצמו כמערכת נורמטיבית וחברתית. השאלות שבמוקד, לפיכך, אינן מה אומר המשפט בנושא כזה או אחר (כגון: על מי האחריות לנזקו של פלוני; האם היותו של אדם תחת השפעה אלכוהול מהווה הגנה מפני הרשעה), אלא שאלות שעוסקות במהותו של המשפט, כגון: האם יש קשרים הכרחיים בין המוסר והמשפט, מה מייחד את המשפט לעומת מערכות כללים אחרות, האם יש חובה מוסרית לציית לחוק, ועוד.

בקורס נעמיק בשאלות אלו תוך עיון בכתביהם של הוגים מרכזיים. בין היתר נלמד על אודות הגישות הבאות: משפט הטבע; פוזיטיביזם; ריאליזם משפטי; וגישות ביקורתיות למשפט.

הקורס יעסוק גם בשאלות הנוגעות למשפט מתחום הפילוסופיה של המוסר (מה הופך פעולות למוסריות, למשל) ומתחום הפילוסופיה הפוליטית (מהו מקור סמכותה של המדינה, ומהם גבולותיה), ובשאלות פילוסופיות ספציפיות הרלבנטיות למשפט כגון מהי זכות משפטית, ומה הקשר בין זכויות וחובות; כיצד יש לבצע פרשנות משפטית; מהו מקומו של מזל במוסר ובמשפט; תיאוריות של צדק; ועוד.

מרכיבי הציון :בחינה מסכמת שמשקלה 80% מהציון הסופי ועבודת אמצע שמשקלה 20% מהציון הסופי.

שיטת הבחינה :בספרים סגורים.

100.1045.א.0X	**תולדות הרעיון המדיני**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' א'
	פרופ' פניה עוז-זלצברגר	קב' 1:	יום ד'	14-16
		קב' 2:	יום ד'	10-12

נרשמים לקורס דרך מדעי הרוח- דרך הרוח 100.1045 (הקורס מהווה 2 נקודות במסגרת הקורסים בדרך הרוח).

הקורס יעסוק בסוגיות מרכזיות במחשבה המדינית המערבית וביחסה למשפט.

מרכיבי הציון: נוכחות ו/או מטלות בין שיעורים - תנאי לאפשרות לגשת לבחינה.
אופציה לציון מיטיב.
בחינה מסכמת שמשקלה 100%.

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר.

0X א.250.1015	**סדנה לכתיבה משפטית**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' א'
	שיעור:		יום ג'	08-10
	גב' לינה אבו אלהיג'א-חמד	תרגיל:	יום ד'	12-14

*** הקורס מיועד לתלמידים ששפת אימם אינה עברית.**

הלימודים בפקולטה למשפטים הם תובעניים מאוד במישור הקריאה והכתיבה. חומרי הקריאה הבסיסיים: חקיקה, פסיקת בתי משפט, מאמרים משפטיים ומאמרים אקדמיים אחרים, כתובים בדחיסות רבה, וככאלה הם טועניים מלאכת פרשנות מורכבת המלווה בקשיים רבים למי שעברית אינה שפת אימו/ה.

הקורס נועד להקנות כלים שיתרגמו שאיפה למצוינות למציאות של הצלחה ממשית בלימודים, זאת באמצעות פעולה הדרגתית של צמצום הפער ביכולות השפתיות וביכולות הניתוח והכתיבה המשפטיים בעברית.

הקורס יתנהל כסדנה מעשית, שכוללת תרגול בכיתה ובבית, ניתוח חיבורים משפטיים, הנחיה בכתיבה של תרגילים ומתן משוב מפורט עליהם. במסגרת הקורס נעסוק בקריאת וניתוח חומרים משפטיים, פיתוח והבעת עמדה ביקורתית אודותם.

הקורס נועד לעזור לתלמידים ולתלמידות לפתח דרכי לימוד, ביקורת והבנה של חומרי הקריאה השונים, במטרה להקל על הכתיבה ולשכלל את יכולתם של הסטודנטים לכתוב מסמכים משפטיים ואקדמיים אפקטיביים.

דרישות הקורס: נוכחות חובה; הגשת 4 תרגילי כיתה; הגשת 4 תרגילי בית.

0X.ב.250.1016	**כלים למחקר משפטי והשוואתי באנגלית**	2 ש"ס	1 נ'	סמ' ב'
		קב' 1	יום א'	13-15
		קב' 2	יום ד'	14-16
	ד"ר אלן מילר	קב' 3	יום א'	08-10

*** הקורס יילמד בשפה האנגלית.**
**** קבוצה 3 מתאימה למערכות הלימוד הן של קבוצה 1 והן של קבוצה 2.**

קורס זה מורכב משני חלקים אשר יילמדו במקביל.
ראשית, יכלול הקורס הרצאות מבוא אשר יציגו בפני הסטודנטים את המחקר המשפטי בארצות הברית.
שנית, יכלול הקורס מטלות אשר יאפשרו לתלמידים לחזק את המיומנויות המחקריות שלהם בחומרים משפטיים אמריקאים.
במהלך הקורס הסטודנטים יציגו פרזנטציות בכיתה.

מרכיבי הציון: 50% תרגילים בכתב; 50% פרזנטציות.

250.1018.ב.0X	**שיטות משפט זרות – היבטים היסטוריים והשוואתיים**	3 ש"ס	3 נ'	סמ' ב'
		קב' 1:	יום ד'	14-17
	ד"ר עילי אהרנסון	קב' 2:	יום ה'	13-16

היכולת לנתח את תופעת המשפט בפרספקטיבה השוואתית מהווה כלי מרכזי בהבנת יחסי הגומלין בין מגמות בתחום המשפט לבין תהליכים פוליטיים וחברתיים רחבים יותר, במיוחד בעידן הגלובליזציה. הקורס נועד להקנות לסטודנטים בסיס-ידע וכלים מתודולוגיים לחשיבה השוואתית על תופעת המשפט.

הקורס יפתח בדיון כללי בשאלת מטרותיו של המשפט המשווה, ושיטות החקירה הנהוגות בו. לאחר מכן, נתמקד בניתוח המאפיינים הייחודיים של שתי המסורות המרכזיות בחשיבה המשפטית המערבית: המסורת האנגלו-אמריקנית והמסורת הקונטיננטלית, תוך מעקב אחר התהליכים ההיסטוריים ארוכי-הטווח שהובילו להתגבשות מאפיינים אלה. בין היתר, נדון בהבדלים בין התפיסות הדומיננטיות בשתי המסורות ביחס לנושאים הבאים: חלוקת התפקידים בין הרשות המחוקקת לרשות השופטת בפיתוח נורמות משפטיות; שיקולי המדיניות העומדים בבסיס המבנה של השיטה המשפטית; דרכי הפעלת ביקורת שיפוטית על אקטים חקיקתיים ושלטוניים; מהותו של ההליך המשפטי (ההבחנות המרכזיות בין הגישה האדברסרית לגישה האינקויזיטורית, ומאפייניה של שיטת המושבעים); מדיניות ענישה (כפי שמשתקפת, למשל, בסוגיית עונש המוות ובשיעורי הכליאה). נבחן את האופן בו השפיעו - והאופן בו ראוי כי ישפיעו - מאפיינים אלה על שיטת המשפט והתרבות הפוליטית בישראל, בין היתר בהקשרים הבאים: הקודיפיקציה של המשפט הפרטי בישראל; המודל הרצוי של ביקורת שיפוטית ונגזרותיו ביחס לשיטה הראויה לבחירת שופטים לבית המשפט העליון; היקף ההסתמכות על המשפט הזר בעידן הגלובליזציה.

מרכיבי הציון: בחינה מסכמת -85% מהציון. עבודות בכתב - 15% מהציון. ציון מיטיב בגין תרומה איכותית ועקבית לדיונים במהלך הקורס - עד 5 נקודות.

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר.

250.1019.ב.01	**משפט וחדשנות**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' ב'
	פרופ' ארנה רבינוביץ-עיני **ד"ר אלדר הבר**		יום ג'	10-12

המשפט והפרקטיקה המשפטית עוברים שינויים משמעותיים בעקבות כניסתן של טכנולוגיות חדשות אל חיינו. החיים האישיים, חיי המסחר, עסקאות צרכניות, עולם העבודה ותחום הבריאות הם דוגמאות להקשרים שעברו מהפיכה עם צמיחתם של רשתות חברתיות, כלכלת השיתוף, "האינטרנט של הדברים," ה"אובריזציה" של שוק העבודה והתיק הרפואי הדיגיטלי. לצד המהפכות האלה וכחלק מהן מתעוררות שאלות משפטיות חדשות ומאתגרות, אשר מצריכות שינוי של מסגרות החשיבה הקיימות ופיתוח הן של המשפט המהותי והן של אסטרטגיות פעולה חדשות מצדם של שחקנים משפטיים. על כן, השינויים משפיעים לא רק על ארגז הידע של המשפטנים, אלא גם על ארגז הכלים שלהם בעולם שבו גם הפרקטיקה המשפטית עצמה עוברת שינויים מן הקצה אל הקצה, כאשר המידע המשפטי נגיש לכל וחלק מן ההליכים המשפטיים מתקיימים באופן מקוון.

במסגרת הקורס ייחשפו הסטודנטים לתמורות שעובר עולם המשפט דרך בחינת מספר סוגיות מפתח המערבות משפט וחדשנות ובחשיפה למגוון מרצים המתמחים במשפט וסייבר, חדשנות, ביג דאטה, דיני מידע, פרטיות, חוזים חכמים, קניין רוחני ויישוב סכסוכים מקוון (ODR).

מבנה הקורס ומטלת הסיום הייחודיים נועדו לתת מענה לאתגרים בפניהם ניצב התחום המשפטי בעידן הדיגיטלי. בקורס דרישת נוכחות חובה והסטודנטים יידרשו לקריאה של חומרים לשיעור ולהשתתפות פעילה ותורמת לאורך הסמסטר.

מרכיבי הציון: מטלת סיום המורכבת מעבודה קבוצתית במסגרתה יידרשו הסטודנטים בכל קבוצה להכין הן סרטון קצר משותף [של עד חמש דקות] והן עבודה כתובה למועדים שייקבעו.

250.1020.א.XX	מקורות המשפט הישראלי	2 ש"ס	3 נ'	סמ' א'
קבוצה מובנית 1:	**ד"ר פאינה מילמן-סיון**	**קב' 11**	יום ה'	10-12
	גב' הודיה לוי	חונכות	יום ה'	08-10
	ד"ר קארין כרמית יפת	**קב' 12**	יום ד'	16-18
	מר שגיא לוק	חונכות	יום א'	08-10
	ד"ר אלדר הבר	**קב' 13**	יום ג'	16-18
	מר גבריאל פוקשנר	חונכות	יום ה'	08-10
קבוצה מובנית 2:	**ד"ר פאינה מילמן-סיון**	**קב' 21**	יום ג'	14-16
	גב' איה דיאב	חונכות	יום ה'	14-16
	פרופ' נויה רימלט	**קב' 22**	יום א'	15-17
	גב' רינת גרויסמן	חונכות	יום ה'	14-16
	ד"ר קארין כרמית יפת	**קב' 23**	יום ד'	14-16
	מר גל אברהם	חונכות	יום ה'	14-16

שימו לב:
קבוצות 11,12,13 מתאימות למערכת המובנית של קבוצה 1.
קבוצות 21,22,23 מתאימות למערכת המובנית של קבוצה 2.
קבוצה 12 מתאימה למערכת של סטודנטים שהתקבלו באפיק מעבר ממכללות.
יש לבחור קבוצת לימוד אחת מתוך 6 המוצעות ע"פ הקבוצה המובנית שבה תלמד את כל הקורסים.

לאור הקשר בין קבוצות החונכות (מיומנויות משפט ומידע) לבין הקבוצות במקורות המשפט הישראלי יש ללמוד את שני הקורסים במקביל (באותו סמסטר של אותה שנת הלימודים). הרישום לקבוצת מקורות ולקבוצת החונכות יתבצע בנפרד עפ"י מספרי הקורסים. יש להירשם לקבוצת החונכות השייכת לקבוצת המקורות, למשל: סטודנט אשר יירשם לקבוצה 12 מקורות (250.1020.א.12), חייב להירשם לקבוצת חונכות 12 (250.1095.א.12).

הקורס נועד להעניק לתלמידים ולתלמידות כלים שיסייעו להם בפתרון בעיה משפטית, בפיתוח דרכי לימוד, הבנה וביקורת של שיטת המשפט הישראלית, ובשכלול יכולותיהם בתחום הכתיבה המשפטית האקדמית. לשם כך יעמוד הקורס על מכלול המקורות המשפיעים על פיתוחו של המשפט הישראלי ועל כיווני התפתחותו בעתיד, בין היתר: עקרונות היסוד של השיטה, חקיקה ראשית ומשנית, הלכה ותקדים, מנהג, כללים במשפט הבינלאומי, היקש, מורשת ישראל וכן מקורות השראה נוספים. התלמידים ילמדו את כללי הפרשנות המקובלים בדין הישראלי, יבחנו את התרבות המשפטית במדינת ישראל ויבינו את הפונקציות והתפקידים של בתי המשפט. הקורס גם נועד להכשיר את התלמידים והתלמידות לכתוב עבודת מחקר משפטית. תלמידי ותלמידות הקורס יכתבו עבודת מחקר עצמאית ("פרו-סמינריון") וכן ישתלבו בקבוצות חונכות.

מרכיבי הציון: 40% - השתתפות פעילה 60% - פרו סמינריון.
הגשת עבודת הפרוסמינריון, קבלת ציון עובר בעבור השתתפות וכן קבלת ציון עובר בגין העבודה מהוות תנאי לקבלת ציון עובר בקורס. לפיכך אי הגשת העבודה, או קבלת ציון נכשל בעבודה או בגין השתתפות, יובילו לציון נכשל בקורס. לאחר ההרשמה לקורס זה, אין אפשרות לשנות קבוצה אלא באישור חריג ומיוחד.

סיום הקורס בציון עובר הינו תנאי מעבר לשנה ב'.

250.1030.א.0X	**משפט ציבורי א'**	4 ש"ס	4 נ'	סמ' א'
250.1031.ב.0X	**משפט ציבורי ב'**	4 ש"ס	4 נ'	סמ' ב'

	סמסטר א'	סמסטר ב'
ד"ר אילן סבן	קב' 1: יום ג' 14-16 יום ה' 12-14	קב' 1: יום ג' 14-16 יום ה' 12-14
	קב' 2: יום ג' 16:30-18 יום ה' 16-18	קב' 2: יום ג' 16:30-18 יום ה' 16-18

המשפט הציבורי עוסק בנורמות המשפטיות המסדירות דברים יסודיים ביחסים בינינו, ובעיקר את אופן קבלת ההחלטות הקולקטיביות המרכזיות בחיינו.

חלק חשוב מההחלטות הללו מתקבל במוסדות שלטוניים (כנסת, ממשלה, בתי המשפט וכדומה). מוסדות אלו, וחלוקת הכוח ביניהם, מתגבשים בפרוצדורות מורכבות; והן המוסדות והן הפרוצדורות מבטאים (וכבולים) לערכי היסוד שלנו כחברה. מהם הערכים אלו?

מדובר בערכים המוצהרים במגילת העצמאות של מדינת ישראל ובתוך כך המחויבות המוצהרת של החברה הישראלית **לדמוקרטיה**. בקצרה, מדובר בנוסחת היסוד של ישראל כ**מדינה "יהודית ודמוקרטית"**.

מכלול זה, של מוסדות, פרוצדורות וערכים, הם "כללי המשחק" שלנו כחברה, קווי-המסגרת להתנהלות שלנו, והם קרויים **המשפט החוקתי**. מעבר לכך, נתמקד גם בחובות המפורטות יותר החלות על אחד ממוסדות היסוד שלנו – הרשות המבצעת (הממשלה וגורמים נוספים). חובות אלו הן **המשפט המינהלי**.

מעט יותר בהרחבה. המשפט הציבורי נוגע בארבעה סוגים של הכרעות קולקטיביות גדולות:

א. מהצד האחד מצויה שגרת החיים הרגילה שבה מעורבת המדינה. מופיעים כאן, בין היתר, דיני רשויות מקומיות, דיני המכרזים, דיני תכנון ובנייה, דיני רישוי עסקים, דיני ביטוח לאומי, ועוד ועוד. אלו הן הכרעות מהסוג האוניברסאלי.

ב. סוג אחר של הכרעות כבר הוזכר לעיל, ואלו הם "כללי המשחק" בחברה. כללי המשחק מחלקים את הכוח השלטוני בחברה, ולכן יש להם חשיבות רבה ורגישות רבה.

ג. סוג נוסף של הכרעות נוגע לנורמות הפליליות ולנורמות האתיות שמלוות אנשי שלטון. זהו המאבק בשחיתות השלטונית.

ד. לבסוף, סוג אחר של הכרעות שבהן מעורב המשפט הציבורי, הן ההכרעות בסוגיות קשות ולעיתים הרות-גורל: סוגיות הנוגעות בפחדים הגדולים של החברה, ולפחות של קהילת-הרוב בתוכה – פחדים מפני מלחמה ומפני טרור, פחדים דמוגרפיים; פחדים מפני שינוי עמוק במעמד הכלכלי; התנגדויות בתחומים של דת ומצפון. במקביל מופיעות הכרעות שמגרות פחדים של קהילות מיעוט מפני פגיעה בהן. סוגיה גורלית במיוחד שמלווה את חיינו ותלווה לכן את הקורס, היא הכיבוש וההתנחלויות: שליטה במיליוני בני אדם שאין להן אזרחות וזכויות כשלנו במשך חמישים שנה ויותר.

עיקר הקורס הוא ההיכרות עם התשובות של המשפט הציבורי בישראל לאותן שאלות יסוד שהועמדו או מועמדות להכרעתו.

במסגרת זו עלינו להכיר מקרוב גם את "תורת הפרשנות" הנוהגת במשפט הישראלי, כלומר להכיר את האופן שבו אנו אמורים להבין את הנורמות המשפטיות שמנוסחות לרוב באורח מופשט. תורת הפרשנות הנוהגת היא "הפרשנות התכליתית".

ביחס לחלק מהתשובות הניתנות על ידי המשפט הציבורי נקיים גם דיון ביקורתי.

מרכיבי הציון:
1. עבודה ותרגילים בכתב - 20% מהציון הסופי.
2. בחינת ביניים - 20% מהציון הסופי (ניתן להשתתף במועד אחד, <u>ובמועד אחד בלבד</u>, מבין השניים המוצעים, על פי בחירה).
3. בחינת סוף שנה - 60% מהציון הסופי.

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר.

250.1040.א.0X	**משפט פלילי**	6 ש"ס	6 נ'	סמ' א'
	פרופ' נויה רימלט	קב' 1:	יום א' יום ד'	12-15 09-12
	ד"ר חאלד גנאים	קב' 2:	יום א' יום ד'	08-12 08-10

<u>תיאור הקורס של קבוצה 1– פרופ' נויה רימלט</u>
מטרת השיעור היא להקנות כלים להבנת העקרונות הבסיסיים המעצבים את המשפט הפלילי. הקורס יתמקד בחלק הכללי של דיני העונשין ויבחן את מושג האחריות הפלילית, היקפה והרציונל העומד ביסודה על רקע שאלות הנוגעות לתכליתו של המשפט הפלילי. אנו נעסוק, בין השאר, בהגדרת העבירה הפלילית, בסייגים לאחריות הפלילית, בצדדים לעבירה, בשאלות הנוגעות לענישה פלילית ולנפגעי עבירה ובשינויי חקיקה משמעותיים שהתרחשו בהקשרים אלה.

מרכיבי הציון: בחינה סופית - 80% ; עבודות שיוגשו במהלך הסמסטר - 20%.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

<u>תיאור הקורס של קבוצה 2 – ד"ר חאלד גנאים</u>
הקורס של דיני העונשין הינו קורס חובה לתלמידי שנה א' שבו הסטודנטים לומדים את עקרונות היסוד של דיני העונשין.

<u>נושאי הקורס</u>:
- תכליתו של המשפט הפלילי המהותי, מודלים של אחריות פלילית.
- הגדרת המשפט הפלילי המהותי.
- הגדרת העבירה, יסודותיה ותכליתה.

- היסודות והרכיבים הכלליים והספציפיים של העבירה.
- עקרון האשמה.
- הצורות הנגזרות של הביצוע העבריינ: קשירת קשר, ניסיון, ביצוע ישיר, ביצוע בצוותא, ביצוע באמצעות אחר, שידול וסיוע.
- האחריות השילוחית והאחריות הפלילית של תאגיד.
- סייגים לאחריות פלילית: הגנה עצמית, צורך, כורח, חרטה, זוטי דברים.

ספרות בסיסית:

- חוק העונשין, התשל"ז 1977
- ש"ז פלר **יסודות בדיני עונשין** (כרכים א' ב') (ירושלים, 1984, 1989).

מרכיבי הציון: בחינה סופית - 70%; 2 עבודות במשקל כולל של - 30%.
הגשת כל העבודות הינה תנאי לגשת לבחינה הסופית.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

250.1050.ב.0X	**דיני חוזים**	6 ש"ס	6 נ'	סמ' ב'
	פרופ' יונתן יובל	קב' 1:	יום א' 10-13 יום ד' 09-12	
	ד"ר יהודה אדר	קב' 2:	יום א' 12-15 יום ד' 09-12	

תיאור הקורס של קבוצה 1– פרופ' יונתן יובל

תכלית הקורס הנה להכשיר את הסטודנטים להכרה, שליטה ויישום של יסודות דיני החוזים.

דיני החוזים עוסקים בחלק מן ההיבטים הטיפוסיים ביותר של פעילות אנושית: רצון וסיכון, חופש וכח, תועלת עצמית ואחריות כלפי הזולת. דיני החוזים מהווים את הבסיס לענפי המשפט הפרטי והעסקי ,ומערבים שיקולים מתחום המשפט הציבורי ותחומים נורמטיביים חוץ-משפטיים, כתורת המוסר, תיאוריה פוליטית, סוציולוגיה וכלכלה .

המשפט מעניק לאנשים כוחות לכרות ולאכוף חוזים ומשתדל למנוע מהם לנצל כוחות אלו לרעה. במערב, החוזה הנו אחד המבנים הבסיסיים ביותר של המשפט, ומהווה מודל לחלק ניכר מן השיח המשפטי הכללי, כמו-גם השיח הפוליטי המודרני ('אמנה חברתית'), הכלכלי והחברתי.

הקורס יציג את דיני החוזים הכלליים באופן העוקב אחר 'הביוגרפיה' של החוזה, משלב המו"מ עד לשלב ההפרה ומעבר לו, תוך ניתוח החקיקה בתחום, פסיקה מרכזית -- הן קנונית והן עדכנית -- ויחשוף את הסטודנטים לשורה של מתחים ודילמות המאפיינים את השיח והפרקטיקה המודרניים של דיני החוזים.

הקורס יתקיים במתכונת של הרצאה ודיון בחומרי קריאה שיש להכינם מראש. הסטודנטים/ות יידרשו להשתתפות אקטיבית בשעורים. קיימת חובת נוכחות בשעורים.

חובות הקורס ומרכיבי הציון הם כדלקמן:

1. **חובת קריאה**-
קריאה והתמודדות עצמאית עם חומר הקריאה חיוניים להבנת הקורס ולהפנמת החומר. יש לקרוא את החומר **לפני** כל שעור וכל תרגיל.

2. **פתרון תרגילים בכתב**-
במהלך הסמסטר יש להגיש שלושה תרגילים. על התרגיל הראשון לא יינתן ציון. משקלם של שני התרגילים האחרים בציון הסופי 20% (כל תרגיל 10%).

הגשת שלושת התרגילים במועד וקבלת ציון 'עובר' **בכל תרגיל** מהווה **תנאי לגשת למבחן המסכם** בסוף הסמסטר, ללא יוצאים מן הכלל.

3. **נוכחות**-
בקורס קיימת חובת נוכחות בשעורים שתיאכף. תלמידים יורשו להעדר משלושה שעורים לכל היותר ללא צורך באישור. תלמידים שלא יעמדו בחובת הנוכחות הנדרשת (עד שלושה (3) חיסורים במהלך הסמסטר לכל היותר) לא יורשו לגשת לבחינה ויאלצו לחזור על הקורס, בחריגים הקבועים בתקנון (מחלה/מילואים).

4. **מבחן**-
בסיום הסמסטר ייערך מבחן מסכם על החומר. המבחן ייערך ללא חומר עזר (למעט חקיקה והסילבוס, שיחולקו עם טופס הבחינה).
ציונים מיטיבים בקורס יוענקו ע"פ שק"ד המרצה, כמפורט בתקנון.

תיאור הקורס של קבוצה 2 – ד"ר יהודה אדר
החוזה הוא תופעה מרכזית בחיי המשפט, הכלכלה והחברה. דין החוזים הוא הענף המשפטי המבקש להסדיר את היחסים בין אנשים שביניהם מתקיים (לטענתו של אחד מהם לפחות) קשר חוזי (או טרום-חוזי). מטרת הקורס היא להנחיל לתלמידים שליטה בעקרונות היסוד ובמושגי היסוד של דין החוזים הישראלי, תוך פיתוח חשיבה משפטית שיטתית וביקורתית.

בקורס נדון בשאלות הבסיסיות ביותר שבהן עוסק דין החוזים הכללי: מהו חוזה? כיצד נוצר חוזה? מהן ההגבלות על תוכן החוזה ועל צורתו? הניתן להשתחרר באופן חד-צדדי מחוזה? כיצד מפרשים חוזה? מהי 'הפרת חוזה' ומהן הסנקציות על הפרה כזו? מהן החובות והזכויות ההדדיות של צדדים למשא ומתן ומהן הסנקציות על הפרתן?

הנושאים העיקריים שיילמדו בקורס הם: מבוא אנליטי, היסטורי ורעיוני; עקרונות וערכי יסוד של דין החוזים - חופש חוזים, תקנת הציבור, תום לב; כריתת החוזה; צורת החוזה; כשרות משפטית לכריתת חוזים; תום לב במשא ומתן; פגמים בכריתת החוזה; פרשנות החוזה; הפרת החוזה; הפרה צפויה; סיכול החוזה; תרופות בשל הפרת חוזה (אינטרסים מוגנים ועקרונות כלליים; אכיפה; פיצויים; ביטול והשבה); דיני החוזה הפסול; חוזה על-תנאי; חוזה לטובת אדם שלישי; חוזים אחידים; חובת תום הלב בקיום החוזה ותוצאות הפרתה.

מרכיבי הציון: בחינה מסכמת - 70% ; מטלות ביניים (עבודות ו/או מבדקי בקיאות ומומחיות) - 30%.

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר, פרט לחקיקה ולרשימת הקריאה של הקורס.

הערות: עמידה בכל מטלות הביניים, בחובת הנוכחות בשיעורים (שתוגדר במפרט הקורס ותיאכף) וביתר החובות האקדמיות הקבועות במפרט הקורס ובתקנון הלימודים, היא תנאי לגיבוש הזכאות להיבחן בבחינה המסכמת ולקבלת ציון סופי בקורס.

250.1055.א.0X	**מבוא למשפט עברי**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' א'
	פרופ' יחיאל קפלן	קב' 1 :	יום ג'	10-12
		קב' 2 :	יום א'	12-14

בקורס יידונו מקומו של המשפט העברי במשפט המדינה, מקורות ועקרונות המשפט העברי.

א. מקורות ספרותיים של המשפט העברי : התורה שבכתב ובעל פה ; המקורות שבתקופה הבתר תלמודית (פרושים וחידושים, פסקים והלכות וספרות השו"ת).

ב. קליטת עקרונות המשפט בישראל במשפט העברי וקליטת עקרונות המשפט העברי במשפט בישראל.

ג. עקרונות משפטיים במשפט העברי : פרשנות המשפט ; סמכות בית דין ; החקיקה (תקנות חכמים וקהל) ; המנהג ; דינא דמלכותא ודינא ; משפט ומוסר.

ד. יישום עקרונות משפטיים במשפט העברי בנוגע לדיני ירושת אישה.

מרכיבי הציון : עבודת בית - 10%, בחינה סופית - 90%.
ציון מיטיב עד 5 נקודות עבור השתתפות פעילה ותורמת לשעורים.

שיטת הבחינה : ללא חומר עזר.

250.1069 .א.0X	**יסודות בכלכלה למשפטנים**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' א'
	ד"ר הילה נבו - אילן	קב' 1 :	יום א'	10-12
		קב' 2 :	יום ג'	10-12

הקורס מיועד להקנות לתלמידי משפטים כלים בסיסיים ומונחי יסוד במיקרו-כלכלה, המשמשים בניתוח הכללים המשפטיים מן הבחינה הכלכלית. במסגרת הקורס יילמדו מודלים כלכליים בסיסיים, ובהם, תורת הצרכן, היצרן, ביקוש, היצע, תחרות משוכללת, התערבות ממשלתית ומונופול.

מרכיבי הציון: התלמידים יידרשו להגיש עבודות בית (תרגילים) במועדים שייקבעו. עמידה במינימום התרגילים הנדרש הינה תנאי לבחינה הסופית; מטלת אמצע, שהינה רשות, ומשקלה 20% מהציון הסופי, ובלבד שציון המטלה גבוה מהציון הסופי; בחינה מסכמת, שמשקלה 80% (או 100% כאמור) מהציון הסופי.

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר, למעט מחשבון.

250.1093.ב.01	**מבוא לניתוח כלכלי של המשפט**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' ב'
	ד"ר הדר ז'בוטינסקי		יום א'	15-17

הקורס מיועד להעניק לתלמידים כלים להבנת הניתוח הכלכלי של המשפט. במהלך הקורס ידונו סוגיות בכלכלה כדוגמת מידע א-סימטרי, בעיות נציג, שוק לימונים ועוד תוך יישום סוגיות אלו על המשפט.

הקורס יעשה שימוש, בין היתר, במתודולוגיות מתחום תורת המשחקים והכלכלה ההתנהגותית.

מרכיבי הציון : בחינה מסכמת שמשקלה 100% בציון הסופי.

שיטת הבחינה : חומר פתוח.

250.1095.א.XX	**מיומנויות משפט ומידע** **מרכז, אקדמי:** ד"ר שגית מור **מרכזת חונכים**: גב' לונה הלון	**(חונכות)**	1 נק'	סמ' א'
<u>קבוצה מובנית 1</u>:	גב' הודיה לוי	**קב' 11**	יום ה'	08-10
	מר שגיא לוק	**קב' 12**	יום א'	08-10
	מר גבריאל פוקשנר	**קב' 13**	יום ה'	08-10
<u>קבוצה מובנית 2</u>:	גב' איה דיאב	**קב' 21**	יום ה'	14-16
	גב' רינת גרויסמן	**קב' 22**	יום ה'	14-16
	מר גל אברהם	**קב' 23**	יום ה'	14-16

<u>שימו לב:</u>
לאור הקשר בין הקבוצה בקורס מיומנויות משפט ומידע (קבוצת מיומנויות) לבין הקבוצה בקורס מקורות המשפט הישראלי (קבוצת מקורות) יש ללמוד את שני הקורסים במקביל (באותו סמסטר של אותה שנת הלימודים). הרישום לקבוצת מקורות ולקבוצת מיומנויות יתבצע בנפרד עפ"י מספרי הקורסים.
חובה להירשם לקבוצת מיומנויות השייכת לקבוצת המקורות, למשל: סטודנט אשר יירשם לקבוצה 12 בקורס מקורות (250.1020.א.12), חייב להירשם לקבוצת מיומנויות 12 (250.1095.א.12). יובהר כי אם רישום הסטודנט לקבוצת מקורות לא יתאם לרישום לקבוצת המיומנויות, בסמכות מזכירות התלמידים לשנות את הרישום, וזאת בהתאם לרישום לקבוצת מקורות.

<u>כללי:</u>
מטרתו של קורס מיומנויות משפט ומידע היא להקנות לסטודנטים מיומנויות בסיסיות הנדרשות מן המשפטן/ית בעידן הנוכחי, ביניהן איתור מידע ומחקר, מיומנויות של כתיבה משפטית, שליטה במאגרים משפטיים והבנה של מקורות המשפט הישראלי. הקורס מועבר במסגרת קבוצות קטנות כאשר לכל קבוצה חונך/ת המלווה את הקבוצה בסמסטר הראשון.

<u>מתכונת התכנית:</u>
1. בשבוע שלפני פתיחת שנת הלימודים יתקיים יום לימודים מרוכז, שמטרתו הכנת הסטודנטים לקראת שנת הלימודים הראשונה בפקולטה למשפטים. במסגרת זו, ייפגשו הסטודנטים עם החונכים ויעברו הדרכה בסיסית בחיפוש במאגרי הספרייה ובמאגרים הממוחשבים. הנוכחות ביום מרוכז זה הינה חובה ומהווה חלק בלתי נפרד מתכנית הקורס. יום זה יתקיים במהלך חודש אוקטובר ובסמוך לפתיחת שנת הלימודים, הזמנה תישלח בנפרד.
2. במהלך השנה יערכו מפגשים שבועיים. הנוכחות במפגשים הינה חובה ומהווה חלק מתנאי המעבר של הקורס. נושאי הפגישות השבועיות יכללו, בין היתר: התמצאות במקורות המשפט הישראלי; דרכי התמודדות עם פתרון אירוע משפטי, למידה ותרגול שימוש במאגרים משפטיים שונים ומערכות מידע משפטיות; עקרונות מרכזיים של כתיבה משפטית, בחירת שאלת מחקר ובניית עבודה משפטית.

במהלך הקורס יידרשו הסטודנטים להגיש תרגילים בכתב שמטרתם תרגול כללי האזכור האחיד, איתור חומר משפטי וכתיבת חיבור משפטי. הגשת התרגילים הינה חובה ומהווה חלק מתנאי

המעבר של הקורס. בנוסף על כך, כל סטודנט יידרש לשאת הרצאה בת כחמש דקות בפני הכיתה בנושא משפטי שיימסר מראש.

מרכיבי הציון: נוכחות, הגשת תרגילים בציון עובר, העברת הרצאה קצרה בפני הכיתה, מבחן סופי.

סיום הקורס בציון עובר הינו תנאי מעבר לשנה ב'.

מקצועות חובה - שנה ב'

*** מועדי הבחינות מפורטים בטבלת לוח הבחינות בהמשך הידיעון.**

250.2010.א.01	**דיני תאגידים**	4 ש"ס	4 נ'	סמ' א'
	פרופ' מיכל גל		יום ה'	08-12

הקורס יציג את עקרונות היסוד של דיני התאגידים: כיצד מתנהל התאגיד המסחרי, מהם האינטרסים השונים של המעורבים בפעילותו (בעלי מניות, מנהלים, נושים) וכיצד מיישב המשפט בין האינטרסים של הגורמים השונים. נדון בסוגיות כגון: הרמת מסך ההתאגדות, זכויות הצבעה, חובות דירקטורים ונושאי משרה, הגנת המיעוט, רכישת חברות ועוד. הקורס יתמקד בכללים משפטיים הנוגעים לדיני החברות, אך יתייחס גם להתאגדויות עסקיות אחרות, ובמיוחד שותפויות.

מרכיבי הציון : בחינה סופית - 80% , עבודות בכתב - 20%.
ציון מיטיב - עד 5 נקודות.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

250.2011.א.01	**דיני תאגידים - מורחב**	6 ש"ס	6 נ'	סמ' א'
			יום א'	15-18
	ד"ר עומר קמחי		יום ד'	14-17

הקורס המורחב בדיני תאגידים יסקור את תפקידם של הכללים המשפטיים המרכזיים המסדירים את פעילותם של ארגונים עסקיים במשק. הקורס יתמקד בכללים משפטיים הנוגעים לדיני החברות, אך יתייחס גם לכללים המשפטיים הנוגעים להתאגדויות עסקיות אחרות, במיוחד שותפויות. בין היתר, הקורס יעסוק בנושאים הבאים: מושגי יסוד ועקרונות בסיסיים בדיני התאגידים; האישיות המשפטית ותוצאותיה; האחריות המוגבלת; תורת האורגנים; בעיית הנציג על ביטוייה השונים בחברה; הפתרונות לבעיית הנציג, החוזיים, המבניים, ואלה הכרוכים בהליכי אכיפה. ככל שיותיר הזמן נתייחס גם לסוגיות נוספות הקשורות לרכישת שליטה בחברות ועוד.

מרכיבי הציון: בחינה סופית - 80% , עבודות בכתב ו/או בחנים - 20%.
ציון מיטיב - עד 5 נקודות בגין השתתפות מושכלת.

שיטת הבחינה: בספרים סגורים.

250.2025.ב.01	**דיני נזיקין**	4 ש"ס	4 נ'	סמ' ב'
			יום א'	09-11
	ד"ר יהודה אדר		יום ג'	08-10

דיני הנזיקין - או בכינויים המדויק יותר - "דיני העוולות (The Law of Torts) "מבצעים שני תפקידים עיקריים: ראשית, הם מגדירים את החובות שהדין מטיל על פרטים החיים בחברה מאורגנת זה כלפי זה; ושנית, הם מגדירים את התוצאות הנובעות מהפרתן של חובות אלה. בישראל הגדרת החובות (והזכויות) נלמדת מרשימה של "עוולות" המנויות בפקודת הנזיקין (או בדבר חקיקה אחר המפנה אליה). העוולות, שאינן אלא התנהגויות בלתי רצויות, יוצרות למעשה מרחבים מוגנים שבהם כל פרט זכאי להגנה מפני סוג מסוים של פגיעות או הפרעות מצידם של פרטים אחרים. כאשר המרחב המוגן מופר (כלומר, התובע מוכיח שהנתבע אחראי לביצוע עוולה כלפיו) דיני הנזיקין יעניקו לנפגע-התובע תרופה (כספית או אחרת) לתיקון הפגיעה העוולתית בו.

בקורס המבוא נערוך היכרות בסיסית עם עקרונות הבסיס של דיני הנזיקין בישראל. בין הנושאים שיילמדו: הגדרה, מטרות וגבולות של דיני הנזיקין; מקורות דיני הנזיקין ; פקודת הנזיקין ומאפייניה המבניים (עוולות מסגרת ועוולות מיוחדות); מושג האחריות ומשטרי אחריות; רציונלים להטלת אחריות; יסודות עוולת הרשלנות (חובת זהירות, הפרתה בהתרשלות, נזק וקשר סיבתי); אחריות ברשלנות לנזק כלכלי או נפשי טהור; הפרת חובה חקוקה; אחריות שילוחית למעשי הזולת; אחריות המדינה ועובדי ציבור; תרופות לעוולות. נזכיר בקצרה גם הסדרים "מעין-נזיקיים" כדוגמת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים וחוק האחריות למוצרים פגומים.

מרכיבי הציון: מבחן - 85% ; עבודה בכתב - 15%.

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר, פרט לקובץ חקיקה אזרחית ורשימת פסקי דין (קריאת החובה מתוך מפרט הקורס).

250.2026.ב.01	**דיני נזיקין - מורחב**	6 ש"ס	6 נ'	סמ' ב'
			יום ג'	14-17
	ד"ר שגית מור		יום ה'	09-12

הקורס המורחב בדיני הנזיקין יעניק תשתית מעמיקה ושיטתית ליסודות העיוניים והעקרונות הכלליים של דיני הנזיקין. הקורס יבחן את שיקולי המדיניות השונים המניעים את התפתחות דיני הנזיקין ויתמקד בשאלות הקשורות בתפקיד דיני הנזיקין בעיצוב היחסים והכוחות החברתיים.

הקורס יפרוס בפני הסטודנטים תמונה רחבה של העוולות הנזיקיות הקיימות וההסדרים המשפטיים המשלימים של דיני הנזיקין תוך בחינת היחסים בין עוולות המסגרת והעוולות הפרטיקולאריות ובין הסדרים מבוססי אשם להסדרים סוציאליים ללא אשם.

בין הנושאים שילמדו: מבוא היסטורי ומבוא תיאורטי; עוולת הרשלנות: חובת זהירות, התרשלות; הפרת חובה חקוקה; אחריות המדינה ועובדי ציבור; אחריות בעלי מקרקעין; מטרדים; נזקים בלתי מוחשיים (כלכלי, נפשי, פגיעה בזכויות); חובות הצלה; פגיעות על ידי רופאים (תקיפה רפואית, רשלנות רפואית, תביעות הולדה); הסדרי פיצויים ייחודיים: תאונות דרכים ומוצרים פגומים; העברת נטל הראיה; קשר סיבתי וריבוי מעוולים; הגנות; פיצויים.

מרכיבי הציון: מבחן - 85%; עבודות בכתב - 15%;

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר, פרט לספר קובץ חקיקה אזרחית.

250.2035.א.01	**דיני קניין**	4 ש"ס	4 נ'	סמ' א'
			יום ג'	16-18
	פרופ' טל ז'רסקי		יום ה'	14-16

מטרת הקורס הינה הקניית כלים לצורך הבנת דיני הקניין ומקומם במסגרת המשפט הפרטי. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: מהות הזכות הקניינית - הגדרתה והיקפה של הזכות (לרבות הבחנה בין הזכות הקניינית לזכויות אחרות); היקף ההגנה החוקתית על זכות הקניין (לרבות דיון בסוגיית ההפקעות); מהות זכות הבעלות ורכישתה; שיטת המרשם; עסקאות סותרות וזכויות מן היושר; הערת אזהרה; תקנת השוק; שיתוף בזכות הקניינית ובתים משותפים; עשיית דין עצמית; משכונים ושעבודים.

מרכיבי הציון: בחינה - 85%; 2 עבודות - 15% .

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

250.2039.א.01	**דיני קניין - מורחב**	6 ש"ס	6 נ'	סמ' א'
	פרופ' אלכסנדר (סנדי) קדר		יום ג' 16-19 יום ה' 14-17	

מה פשר ההמצאה המשפטית הקרויה "קניין"? איזה מטרות חברתיות היא באה לשרת? בקורס נברר את מהותה של הזכות הקניינית, את הטעמים לה, ונבחן סוגיות מרכזיות בדיני קניין.

בקורס נעסוק בהיבטים "ציבוריים" של זכות הקניין: כגון חוקתיות הזכות, אפליה בקניין, משטר המקרקעין בישראל, הפקעות ותכנון ובנייה. נעסוק גם בהיבטים "פרטיים": כגון בעלות, שיתוף במקרקעין, בתים משותפים, ועסקאות קנייניות .

הקורס יתעמק וירחיב בחלק מן הסוגיות האמורות, תוך ניתוח היבטים תיאורטיים ופרקטיים. כמו כן הוא יסקור מספר נושאים אשר לא יידונו בקורס הקניין הבסיסי כגון שכירות, זיקת הנאה, רישיון במקרקעין, התיישנות, הסדר מקרקעין, עסקאות קומבינציה ועוד. הקורס מורכב מהרצאות, דיונים, לימוד עצמי, תרגילים, ומבחן מסכם. הסטודנטים נדרשים להיות נוכחים בכל ההרצאות ולקרוא את חומר החובה לקראת השיעורים. בנושאים אחדים ישותפו עוזרי ההוראה בהרצאות .על הסטודנטים להתכונן מראש להרצאות ולהיות מוכנים לדיון בנושא השיעור.

מרכיבי הציון: בחינה מסכמת - 85% ; תרגילים בכתב - 15%.
במקרים מיוחדים יינתן ציון מיטיב של עד 5 נקודות עבור השתתפות תורמת במיוחד בשיעורים.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

250.2050.א.01	**דיני משפחה**	3 ש"ס	3 נ'	סמ' א'
ק :250.1055	**ד"ר קארין כרמית יפת**		יום א'	12-15

דיני המשפחה הם ענף משפטי דינאמי, מרתק ומיוחד, המופקד על הסדרת התחום האנושי והאינטימי ביותר - ויש שיאמרו החשוב ביותר - בחיי אדם. בישראל, ייחודיותו של דין זה נובעת לא רק מעצם המפגש בין משפחה למשפט, בין פרטי-אישי לציבורי-חברתי, אלא מהשזירה של נורמות דתיות בצד נורמות חילוניות-אזרחיות הדרות בשכנות לא פשוטה תחת גג נורמטיבי אחד. יצירת כלאיים זו בין דת למדינה מאופיינת במתחים מבניים ומוסדיים בלתי פוסקים בין שמרניות לליברליות, בין חדשנות למסורתיות, ומסבכת את ההתמודדות עם האתגרים החדשים שמציב האקלים החברתי הפוסט-מודרני בפני דיני המשפחה.

הקורס בנוי משלושה עמודי-תווך, הנעים על ציר כרונולוגי: מבוא תיאורטי כללי וסמכויות שיפוט; דיני זוגיות; דיני הורים וילדים. במסגרת זו נדון ביו היתר, בדין החל על קשרים רומנטיים מסוגים שונים, בכינונם, במהלכם ולעת פירוקם; בהגדרת 'רישיון הורות' וברגולציה של הסכסוכים בין הורים על ילדים ובין הורים לבין המדינה על טובת הילד במשפחה. מטרתו של הקורס היא לתרום להבנה רחבה של דיני המשפחה ולבחון באופן ביקורתי השוואתי את הדין הישראלי לעומת המשפט המערבי ואת התפקיד שממלא המשפט בעיצוב חיינו האינטימיים ובהבניה החברתית של המודל הנורמטיבי לחיי משפחה בישראל.

מרכיבי הציון: 85% בחינה סופית; 15% עבודות בכתב; ציון מיטיב של עד 5 נקודות בגין השתתפות פעולה המבוססת על חומר הקריאה. בכפוף לשיקול דעת המרצה, תינתן מטלת רשות שעשויה לזכות במיטיב נוסף.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

250.2052.א.01	**דיני משפחה וירושה - מורחב**	5 ש"ס	5 נ'	סמ' א'
			יום א'	09:30-12
ק :250.1055	**פרופ' יחיאל קפלן**		יום ג'	14-16

השיעור יעסוק בדיני המשפחה וירושה, ובעיקר בנושאים הבאים: השיפוט והדין בענייני מעמד אישי, סמכות השיפוט בענייני משפחה, השתייכות דתית והמרת דת, פיקוח שיפוטי על החלטות בתי הדין הדתיים, נישואין, חיובים הנובעים מן הנישואין, ריבוי נישואין והיתר נישואין, יחסים דמויי נישואין, פקיעת הנישואין, יחסי ממון בין בני זוג, היחסים המשפטיים בין הורים וילדיהם, טובת הילד וזכויות הילד, הזכות להיות הורה ושלא להיות הורה, אימוץ וטכניקות מלאכותיות של הולדה, סמכות השיפוט בענייני ירושה וצוואות, ירושה על פי דין, כשרות ופסלות להוריש ולרשת, הסתלקות מן הירושה, ירושה על פי צוואה, מזונות מן העזבון, ניהול עזבון.

מרכיבי הציון: עבודת בית - 10%; בחינה מסכמת - 90%. ציון מיטיב עד 5 נקודות עבור השתתפות פעילה ותורמת לשעורים.

שיטת הבחינה: בספרים סגורים.

250.2074.ב.0X	**מבוא למשפט בינלאומי פומבי**	3 ש"ס	3 נ'	סמ' ב'
	ד"ר דניאל בן אוליאל	קב' 1:	יום ה'	13-16
	ד"ר איתמר מן	קב' 2:	יום א'	11-14

<u>תיאור הקורס של קבוצה 1– ד"ר דניאל בן אוליאל</u>
הקורס עוסק בנושאים המרכזיים המכוננים את המשפט הבינלאומי הפומבי: א) אופיו ומקורותיו של המשפט הבינלאומי, ובפרט המנהג, ההסכם, עקרונות המשפט הכלליים ומקורות משניים ב) היחס בין המשפט הבינלאומי למשפט הלאומי ואימוץ מנהג והסכמים לדין פנימי ג) הסובייקטים במשפט הבינלאומי, ובראשם – המדינה. ד) הקורס יעסוק בסוגיות ייחודיות למשפט הבינלאומי, ובכללן: עקרון האיסור על השימוש בכוח וחריג ההגנה העצמית, משפט בינלאומי הומניטארי (דיני לחימה) תוך שימת דגש על עקרונות הדין (צורך צבאי, אבחנה, מידתיות ומניעת סבל מיותר) וכן הגדרת טרור ולוחמים בלתי חוקיים, בנוסף ידון הקורס בזכויות אדם, דיני הים, בית הדין הפלילי הקבוע (ICC) וסמכות שיפוט אוניברסאלית.

בקורס יתקיימו שלושה תרגולים וכן בוחן אמצע לא מחייב ('בוחן מגן').

מרכיבי הציון: מטלת אמצע (מגן) - 20% מהציון הכולל ושישוכלל בציון הבחינה הסופית במידה ויהא גבוה מהבחינה הסופית).
בחינה סופית בכתב – 80%.
בנוסף יינתנו עד 5 נקודות ציון מיטיב על השתתפות פעילה ותורמת בשיעורים.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

<u>תיאור הקורס של קבוצה 2– ד"ר איתמר מן</u>
הקורס נועד להקנות לסטודנטים אוריינות במשפט בינלאומי. נתחיל בסקירת מקורות המשפט הבינלאומי, בדגש על אמנות, תחולתן בישראל, ונוהג. בהקשר זה, נדון בשאלה התיאורטית המלווה באופן מסורתי את התחום: האם המשפט הבינלאומי הוא בכלל משפט? לאחר מכן נדון במבנה המוסדי של המשפט הבינלאומי: באו"ם, אך גם בארגונים בינלאומיים אחרים וכן בתפקידם של ארגוני החברה האזרחית. פרק נוסף יוקדש לשאלות של אכיפה ולהיכרות עם בתי הדין הבינלאומיים העיקריים. חלקו האחרון של הקורס ידון בתחומים השונים של המשפט הבינלאומי הפומבי ובהם זכויות אדם, דיני מסחר בינלאומי, דיני איכות הסביבה, ודיני לחימה.

הקורס ידגיש את האופן שבו, מצד אחד, המשפט הבינלאומי מאפשר לשחקנים חזקים בזירה הבינלאומית לקדם את האינטרסים שלהם; ומצד אחר, את האופנים בהם שאלות מוסריות ברמה הבינלאומית כיום מנוסחות לעתים קרובות במונחי המשפט הבינלאומי. חומרי הקריאה יהיו בעברית ובאנגלית.

מרכיבי הציון: מטלת אמצע (מגן) - 20% מהציון הכולל ושישוכלל בציון הבחינה הסופית במידה שיהא גבוה מהבחינה הסופית).
בחינה סופית בכתב – 80%.
בנוסף יינתנו עד 5 נקודות ציון מיטיב על השתתפות פעילה ותורמת בשיעורים.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

250.2075.ב.01	**דיני עבודה**	3 ש"ס	3 נ'	סמ' ב'
ק:250.1050	**ד"ר פאינה מילמן סיון**		יום ד'	09-12

עבודה מהווה ממד מרכזי בחיים האנושיים. מטרת הקורס להקנות כלים להבנת משפט העבודה (האישי והקיבוצי) תוך בחינת ייחודו ותכליתו על ידי לימוד הרקע ההיסטורי והאידיאולוגי שלו. בין הנושאים שיידונו - מיהו עובד ומיהו מעביד, מהן הזכויות והחובות של העובד והמעביד, חוזה העבודה האישי, חוקי מגן, פיטורין, מעמדם של ארגוני עובדים, הסכמים קיבוציים, ואפליה בעבודה. במסגרת הקורס נברר עד כמה מערכת הדינים של משפט העבודה נותנת מענה לאופי המיוחד של ההתקשרות לצורך עבודה, אשר מצד אחד מהווה התקשרות שנועדה למטרות כלכליות, ומצד שני זו התקשרות אשר יש לה משמעות אישית וחברתית רבה. נברר עד כמה ההסדרים המשפטים נותנים מענה לשוק העבודה המשתנה ולצרכים המשתנים של משתתפיו.

מרכיבי הציון: בחינה סופית – 80% ; מטלת אמצע – 20%.

שיטת הבחינה : בספרים סגורים.
ניתן להיעזר בסילבוס ובקובץ חקיקה.

250.2076.ב.01	**דיני עבודה - מורחב**	5 ש"ס	5 נ'	סמ' ב'
			יום א'	14-16
ק:250.1050	**ד"ר אריאן רנן ברזילי**		יום ד'	09-12

הקורס בדיני עבודה מורחב נועד להקנות לתלמידים ידע רחב ומעמיק במשפט העבודה האישי והקיבוצי. במסגרת הקורס ייבחנו ההנחות והשיקולים המונחים ביסוד מדיניות הסדרת יחסי העבודה כמו גם הנורמות המשפטיות והכלים השונים אותם מעמיד המשפט לרשות הצדדים ליחסי עבודה. כרקע לנורמות המשפטיות ייבחנו דיני העבודה בפרספקטיבה היסטורית, חברתית והשוואתית.

הקורס יבחן לעומק שורה של נושאים, ביניהם: התפתחות דיני העבודה, בחינת השאלה מי הוא עובד ומי הוא מעביד (במיוחד בהקשרים של עבודה לא שגרתית, בעידן העבודה המבוזרת והבלתי סדירה, בהעסקה משולשת באמצעות חברות כוח אדם, או העסקה בקונצרנים), חוזה העבודה האישי, חוקי המגן, שוויון בעבודה, הטרדה מינית במקום העבודה, ארגוני עובדים ומעבידים, התאגדות, התארגנות ראשונית, תחרות בין ארגונים, יחידת המיקוח, משא ומתן קיבוצי, הסכמים והסדרים קיבוציים, שביתה, וסיום יחסי עובד-מעביד..

מרכיבי הציון הסופי : בחינה מסכמת 100% ; מטלת אמצע בחן מגן (רשות) 20%.

שיטת הבחינה : ספרים פתוחים. תיתכן בחינה ממוחשבת.

מקצועות חובה - שנה ג'

*** מועדי הבחינות מפורטים בטבלת לוח הבחינות בהמשך הידיעון.**

250.3033.ב.0X	**מבוא לדיני מיסים**	3 ש"ס	3 נ'		סמ' ב'
	ד"ר איהאב פרח	קבוצה 1 : שיעור-	יום ג'		08-10
		תרגיל-	יום ב'		18-20
		קבוצה 2 : שיעור-	יום ג'		10-12
		תרגיל-	יום ב'		18-20

<u>מטרות הקורס</u>

הקורס מיועד להקנות לסטודנטים ידע בעקרונות היסוד של דיני המס בישראל ובמדיניות המסים בישראל, וכן בהלכות וההתפתחויות המרכזיות בתחום. בנוסף, הקורס נועד להקנות לסטודנטים את הכילים הבסיסיים לזיהוי אירועי מס, שאלות המס הרלבנטיות ויישום כללי המס ברמה הבסיסית, כמו גם להקנות בסיס להבנת תחום המיסוי הבינלאומי.

<u>נושאים שיילמדו</u>

הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים בדיני מיסים ביניהם, בכפוף להספק, מטרות מערכת המס, המסגרת החוקתית של דיני המס בישראל, סיווג הכנסה, הגדרת המונח הכנסה, יחידת המס, בסיסי המס השונים, עקרונות חלוקת נטל המס, ההבחנה בין הון לפירות, התרת הוצאות ואיסורן, פרשנות במיסים, מיסוי רווחי הון, מיסוי בינלאומי, תכנוני מס, מיסוי מקרקעין, ומס ערך מוסף.

<u>הנחיות כלליות</u>

1. הנוכחות בשיעורים חובה. לכל שיעור הוכנה רשימת קריאות חובה ; לחלק מהשיעורים גם הוכנה רשימת קריאות מומלצת. יתכנו תוספות/שינויים ברשימת הקריאות במהלך הסמסטר.
2. יש להביא לכל השיעורים עותק מעודכן של פקודת מס הכנסה ושל החקיקה הרלוונטית לאותו שיעור. בחלק מהשיעורים, יפורסמו מראש שאלות הדרכה שיעזרו בהכנה לשיעור. לסטודנטים שלא קראו את החומר, יהיה קשה לעקוב אחר השיעור ולהשתתף בדיונים בכיתה ולכן מאוד מומלץ לקרוא לפחות את קריאות החובה לפני כל שיעור.

מרכיבי הציון : בחינת מסכמת שמשקלה יהיה 100%.

שיטת הבחינה: הבחינה תהיה במתכונת ספרים פתוחים. השאלות בבחינה המסכמת יכללו, בין היתר, שאלות על קייסים/תרחישים ושאלות בקיאות על חומר הקריאה. יתכנו גם שאלות תיאורטיות.

250.3050.א.01	**דיון אזרחי**	4 ש"ס	4 נ'	סמ' א'
	פרופ' ארנה רבינוביץ-עיני		יום ה'	08-12

לתלמידי תכניות משותפות רצוי לדחות את הקורס לשנה ד'.

סדרי הדין האזרחי נועדו להסדיר את כללי הדיון בבתי המשפט על-מנת לאפשר הכרעה הוגנת בזכויותיהם המהותיות של בעלי הדין. אולם, מבט מעמיק על הכללים ועל ההכרעות השיפוטיות מגלה כי האבחנות המקובלות בין פרוצדורה למהות מטשטשות במבחן המציאות. במסגרת זו מתעוררות שאלות תיאורטיות ומעשיות לגבי משמעותה של הזכות הדיונית, היחס בין פרוצדורה למהות והיבטים של שוויון וצדק בהליך הדיוני. במהלך קורס ירכשו התלמידים ידע נרחב בתחום כללי סדר הדין בסוגיות דוגמת דרכי פתיחת הליכים משפטיים, סמכויות בתי המשפט, כתבי טענות (מבנה, ניסוח ותיקון), שלבי הדיון המשפטי, סעדים זמניים וחוקי היסוד, סדר דין מקוצר, הערעור האזרחי, פסלות שופט, סופיות הדיון, ועוד .

תרגולים : יתקיימו אחת לשבועיים.

מרכיבי הציון ושיטת הבחינה:
בחינה מסכמת - 80% (ספרים פתוחים).
מטלת/ות אמצע - 20% (ספרים סגורים).
ציון מיטיב על השתתפות פעילה ותורמת - עד 5 נקודות.

250.3052.א.01	**דיון אזרחי - מורחב**	6 ש"ס	6 נ'	סמ' א'
			יום ב'	12-15
	ד"ר רביע עאסי		יום ד'	09-12

לתלמידי תכניות משותפות רצוי לדחות את הקורס לשנה ד'.

כללי הפרוצדורה האזרחית מסדירים את האופן שבו בית המשפט מברר מחלוקות בין בעלי דין סביב זכויות מהותיות. הם מסדירים את ההליך ומקנים לבעלי הדין כלים שיאפשרו להם להציג את טענותיהם וראיותיהם. מנגנון אפקטיבי ויעיל של אכיפת זכויות מהותיות הינו תנאי חיוני לקיומו של משטר המכבד את שלטון החוק.

במהלך הקורס ירכשו התלמידים ידע תיאורטי ופרקטי של הפרוצדורה האזרחית בישראל. הנושאים המרכזיים עליהם נדבר כוללים את זכות הגישה לערכאות, מבנה ההליך השיפוטי, ייצוג משפטי, דרכי פתיחת הליכים משפטיים, סמכויות בתי המשפט, כתבי טענות, שלבי הדיון המשפטי (קדם המשפט וההוכחות), סעדים זמניים, סדר דין מקוצר ומהיר, ערעור, פסלות שופט, סופיות הדיון, תובענה ייצוגית, הליכים אלטרנטיביים ליישוב סכסוכים, ועוד.

מרכיבי הציון :בחינה מסכמת (- 80%, בוחן אמצע (ספרים סגורים) 20% .
ציון מיטיב על השתתפות פעילה ותורמת במיוחד - עד 5 נקודות (על פי שיקול דעתו הבלעדי של המרצה).

שיטת הבחינה :בספרים פתוחים.

250.3060.א.0X	**דיון פלילי**	3 ש"ס	3 נ'	סמ' א'
		קבוצה 1 :	יום א'	08-12
	פרופ' אורן גזל-אייל	קבוצה 2 :	יום ב'	08-12

הקורס יסקור את ההליך הפלילי מתחילת החקירה המשטרתית ועד תום הליכי הערעור. דגש מיוחד יושם על הפערים שבין המשפט עלי-ספר לאופן פעולת ההליך הפלילי במציאות ועל שיקולי מדיניות בארגון הכללים המנחים בהליך הפלילי. בקורס ידונו הנושאים הבאים: מהות ההליך הפלילי ומטרותיו; השפעת חוקי היסוד על הדיון הפלילי; החקירה המשטרתית; כלל הפסלות; עילות העיכוב, המעצר וההחזקה במעצר בלא צו בית-משפט; חובות וסמכויות נלוות אגב מעצר; סמכות מעצר חשוד על פי צו; זכויות העצור לאחר מעצרו; מעצר עד תום ההליכים; סמכויות חיפוש על גופו של אדם, בתוך גופו ובחצריו; הגשת כתב אישום; שימוע; קובלנה; כתב האישום; הזכות לעיין בחומר חקירה; נוכחות בעלי הדין; ייצוג הנאשם; גביה מוקדמת של עדות; פתיחת המשפט; טענת פסלות שופט; טענות מקדמיות; הסדרי טיעון; ניהול המשפט; הכרעת הדין וגזר-דין; הערעור; הדיון הנוסף; המשפט החוזר וזכויות נפגעי עבירה.

מידי שבוע ידרשו הסטודנטים להגיש תרגילון על חומר הקריאה לאותו שיעור. שלושה מהתרגילונים של כל סטודנט/ית יבדקו (באופן אקראי). ייתכן שיקבעו גם בחני-רב-ברירה שיינתנו בתחילת שיעורים - הודעה על כך, ועל מרכיבי הציון בקורס אם מרכיב זה יתווסף, תמסר בשיעור הראשון.

מרכיבי הציון: תרגילונים - 15%, בחינה מסכמת - 85%.

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר.

250.3095.ב.01	**משפט עברי**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' ב'
ק. 250.1050				
250.1055	**פרופ' יחיאל קפלן**		יום ג'	14-16

בקורס ידונו סמכות השיפוט בענייני משפחה בישראל; סמכות השיפוט של בית דין רבני בענייני נישואין וגירושין של יהודים בישראל ועקרונות דיני הראיות במשפט העברי ובבתי הדין הרבניים בתחומים הבאים:

א. סוגי הראיות - תחומים בהם דרושה עדות שני עדים ותחומים בהם די בראיות אחרות; ראיות נסיבתיות; ראיות שאינן קבילות; פסולי עדות; עדות שמיעה.
ב. הערכת ראיות - משקל הראיות; נטל השכנוע ונטל הבאת ראיות; השערות משפטיות.
ג. עדות - חובה להעיד; עדות בפני בעל דין; שבועת העדים; חקירת העדים; עדות בכתב; הזמה והכחשה; הודאת בעל דין; אין אדם משים עצמו רשע; עדות אישה, עדות נוגעים בדבר. לעיתים תהיה השוואה לעקרונות דיני הראיות במשפט בישראל.

מרכיבי הציון: בחינה מסכמת שמשקלה 100% בציון הסופי.
ציון מיטיב עד 5 נקודות עבור השתתפות פעילה ותורמת לשעורים.

שיטת הבחינה: ללא חומר עזר.

250.3097.ב.01	**משפט מוסלמי**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' ב'
	הקאדי האשם סואעד		יום ג'	16-18

הקורס פתוח לתלמידי שנים ג'-ד'.

הציר המרכזי של קורס זה הוא 'דיני משפחה מוסלמים'. לצורך מטרה זו, תובא הקדמה היסטורית כללית וקצרה, אשר תתאר את בואו של האסלאם לעולם, כדת וכשיטת משפט. לאחר מכן, נכיר ונסביר את מקורות המשפט המוסלמי - ספר הקוראן , מסורות הנביא (סוננה), הקונסנזוס של חכמי ההלכה (איג'מאע), ההקש (קיאס), שיקול הדעת (איג'תיהאד) ועוד - והיחס ביניהם. במסגרת זו, נכיר את ארבעת האסכולות העיקריות שהתפתחו במשפט המוסלמי (האסכולה המאלכית, האסכולה השאפעית, האסכולה החנבלית והאסכולה החנפית). עדיין במסגרת ההיכרות ההיסטורית עם המשפט המוסלמי, נתייחס למשפט המוסלמי כפי שנהג באמפיריה העות'מנית, ולהוראות חקיקה ספיציפיות אשר נקלטו במשפט הארץ עם קום המדינה, דרך הוראות פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש'ח - 1948 (כגון הוראות המג'לה העות'מנית, חוק המשפחה העות'מני משנת 1917, חוק הפרוצדורה השרעית העות'מני משנת 1917 וכו').

בשלב הבא, המרכזי, נכיר את מערכת בתי הדין השרעיים בארץ, נסביר את סמכויותיהם המקוריות כפי שנקבעו בסימן 52 לדבר המלך במועצתו, ונסקור את תהליך הצרת סמכויות אלה, במשך השנים, בין ע"י המחוקק ובין ע"י פסיקה של בית המשפט העליון בשיבתו כבג'צ. נדון גם בסוגיית מרוץ הסמכויות בין בתי הדין השרעיים לבין בתי המשפט לענייני משפחה, ואשר נוצר עקב ועל רקע חקיקתו ותיקוניו של חוק בתי המשפט לענייני משפחה, תשנ'ה - 1995.

בשלב האחרון, נדון בסוגיות ספציפיות בדיני המשפחה המוסלמים, כפי שהם מיושמים בבתי הדין השרעיים, לרבות דיני נישואין, דיני גירושין, דרכים אחרות להתרת הנישואין, מזונות אשה וילדים, דיני משמורת ועוד.

מרכיבי הציון : בחינה מסכמת שמשקלה 100% בציון הסופי.
ציון מטיב של 5 נקודות עבור השתתפות פעילה בשיעורים.

שיטת הבחינה : בספרים סגורים.

250.2808.ב.01	**דיני המעמד האישי של העדות הנוצריות בישראל**	2 ש״ס	2 נ׳	סמ׳ ב׳
	האב ד״ר אליאס דאו		יום ב׳	16-18

הקורס פתוח לתלמידי שנה ג׳-ד׳.

קורס זה נועד להעניק הכשרה מינימאלית לסטודנטים בעבודתם העתידית בתחום המעמד האישי של בני העדות הנוצריות, בין היתר, בנוגע לנושאים המפורטים להלן: נישואין, פירוד, נישואין בטלים, התרת נישואין, גירושין, מזונות בני הזוג והילדים, משמורת ילדים, אפוטרופסות וקביעת אבהות. כמו-כן, הקורס יכלול מבוא להבנת המשפט הקאנוני, מקורותיו, סוגי החוק הכנסייתי ופרשנותו, בתי הדין (ערכאות, הרכב וסמכויות) וההבדלים המהותיים בין הפרוצדורה הנהוגה בערכאות האזרחיות לבין זו הנהוגה בערכאות הכנסייתיות, הרפורמה בפרוצדורה וההליך המקוצר.

מרכיבי הציון: בחינה מסכמת שמשקלה 100% בציון הסופי.
ציון מטיב של 5 נקודות עבור השתתפות פעילה בשיעורים.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.

מקצועות חובה - שנה ד'

*** מועדי הבחינות מפורטים בטבלת לוח הבחינות בהמשך הידיעון.**

250.3020.א.01	**דיני ראיות**	3 ש"ס	3 נ'	סמ' א'
	ד"ר רביע עאסי		יום ה'	12-15

הקורס יעסוק בעקרונות ודרכי ההוכחה הנהוגים בבתי המשפט. בין היתר, נעסוק במטרות ההליך המשפטי (אזרחי ופלילי), מטרות דיני הראיות, והעקרונות המנחים. לאחר מכן נדון בשאלות של קבילות ומשקל של ראיות, מידות הוכחה, נטלי השכנוע והבאת הראיות, חזקות, ראיות חסויות, ראיות שהושגו שלא כדין, הודאות נאשמים (פלילי) ובעלי דין (אזרחי), אמרות חוץ של עדים, עדים עוינים, ועוד.

מרכיבי הציון:
בחינה מסכמת - 80% (ספרים פתוחים).
בוחן אמצע - 20% (בספרים סגורים).
ציון מיטיב יינתן בגין השתתפות פעילה ותורמת בדיונים בכיתה, על פי שיקול דעתו הבלעדי של המרצה.

250.3040.א.01	**אתיקה מקצועית**	2 ש"ס	2 נ'	סמ' א'
		קב' 1:	יום ג'	10-12
	פרופ' עלי זלצברגר	קב' 2:	יום ג'	14-16

מטרת הקורס היא להקנות מידע בסיסי בדבר הדין הפוזיטיבי (חוק, כללי אתיקה) המסדיר את האחריות המקצועית של מקצוע עריכת הדין, בד בבד עם פיתוחה של ראייה ביקורתית כלפי כללים מסדירים אלו, וכלפי מקומו של מקצוע עריכת הדין כמוסד משפטי-חברתי.

הקורס יעסוק בזכות לייצוג משפטי כזכות יסוד, בדרכים ליצירת ייצוג ובסיומו של קשר הייצוג המשפטי. נבחן את כללי האתיקה המקצועית כאמצעי להסדרת התנהגות עורכי דין, ובמסגרת זו נעמוד על סוגיות אתיות ספציפיות כגון: חובת הנאמנות ללקוח לעומת חובות כלפי בית המשפט, כלפי הצד שכנגד וכלפי צדדים שלישיים אחרים; הרציונל והכללים בדבר ניגוד עניינים; דילמות הנובעות מחובת הסודיות וחיסיון עורך דין לקוח. מטרת העיון בכללי האתיקה היא פיתוח תובנה אתית, קרי: פיתוח הרגישות לבעיות אתיות והענקת כלים להתמודד עם בעיות אלו.

כמו כן נעסוק בסוגיה של עריכת דין למען מטרה ציבורית כדפוס מקצועי ההולך ותופס מקום בפרקטיקה בעולם ובישראל ומעלה דילמות אתיות חדשות ומאתגרות.

מרכיבי הציון: עבודות 15%, בחינה מסכמת 85%.
יינתן ציון מיטיב עבור השתתפות תורמת בשיעור.

שיטת הבחינה: בספרים פתוחים.